

10 april 2022

INTOCHT VAN DE HEERE JEZUS EN HET STERVENDE TARWEGRAAN

Johannes 12, vers 12 t/m 33

Ik wil in deze preek drie dingen zeggen over de betekenis van Pasen. Drie dingen die er voor mij tijdens de Bijbellezing van Johannes 12 uitsprongen. Johannes 12 loopt alleen niet als een heel vlot verhaal. Er wordt een aantal sprongen gemaakt, van het een naar het ander. Nu, dat geeft mij de vrijheid om in deze preek ook een aantal sprongen te maken. Maar om bij deze sprongen de draad niet kwijt te raken, gebruik ik drie plaatjes als kapstok. Drie heel verschillende plaatjes bij de drie punten van de preek. Ik heb als plaatjes gekozen voor (1) Zelensky, (2) een tarwekorrel en (3) topsporters. De preek in beeld:

Zelensky allereerst. Wat dwingt die man een respect af, hè? Terwijl je tot voor kort weinig over hem hoorde, verschijnt hij nu werkelijk overal. Dan spreekt hij de Verenigde Naties toe. Dan is hij via beeldverbinding in de Tweede Kamer aanwezig. Mensen zien en horen hem graag. Op Rusland na natuurlijk. Maar wat Poetin en zijn clan ook proberen, het respect en de aandacht gaan naar Zelensky toe. Nu, dat heeft zoveel parallellen met wat Johannes over Jezus vertelt in hoofdstuk 12. Johannes vertelt: de mensen gaan de stad Jeruzalem uit, Jezus tegemoet, om Hem te begroeten, te verwelkomen. Zij roepen met palmtakken in hun hand 'Hosanna!' – 'geef hulp' betekent dat letterlijk, maar het is tot zoiets geworden als 'hulde!'. Hulde, de Koning komt! En de aandacht voor Jezus blijft niet beperkt tot de mensen in en nabij Jeruzalem. Ook enkele Griekse mensen, die voor het Paasfeest naar Jeruzalem waren gekomen, wilden Jezus zien, zo vertelt Johannes. Griekse mensen: waarschijnlijk waren dat niet joden die belangstelling hadden voor de joodse godsdienst. Griekse mensen: Jezus krijgt dus internationale aandacht, evenals Zelensky. Tot woede van de Farizeeërs. Je hoort ze hun frustratie uiten tegen elkaar (vers 19): 'Zie je wel dat wij totaal niets bereiken? De hele wereld loopt achter Hem aan!'

De populariteit van Jezus leek niet te stoppen. Nu ja, op Goede Vrijdag zullen wij iets heel anders in de kerk lezen. Dan lezen wij hoe Jezus toch gevangen

genomen wordt en gekruisigd zal gaan worden. Het zal de vijanden toch nog lukken om Jezus onschadelijk te maken – ik hoop en bid dat Zelensky daar voor gespaard zal blijven. Maar er leek op dat moment niets aan te doen dat alle mensen Jezus wilden zien en horen. 'De hele wereld loopt achter Hem aan (vers 19)'. Nu, dan kom ik tot mijn eerste punt van de preek: Johannes schrijft dat niet zomaar. In zulke zinnnetjes die wij in het Johannesevangelie uit de mond van Jezus' tegenstanders horen, zit vaak een diepere waarheid verscholen. Vrijdag zullen wij dat ook gaan zien, als wij lezen wat Pilatus zal gaan zeggen. Maar hier dus de Farizeeërs. Johannes schrijft dat de Farizeeërs tegen elkaar zeggen: 'de hele wereld loopt achter Hem aan'. Nu, *dit is precies wat God hier aan het doen is: de hele wereld naar Zich toe trekken.*

God trekt met de komst van Jezus, door Jezus' optreden, heel de wereld naar Zich toe. Als we het Johannesevangelie vanaf het begin zouden hebben gelezen, dan waren wij dit al eerder tegengekomen. In Johannes 6 bijvoorbeeld zegt Jezus (vers 44): 'niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader Die Mij gezonden heeft, hem *trekt*. En in Johannes 10 lezen wij dat Jezus Zichzelf vergelijkt met een herder die allemaal schapen aan het verzamelen is. Het zal één kudde worden, onder één Herder. Jezus is gekomen, is door Zijn Vader gestuurd om te verzamelen, om mensen te trekken, om al die mensen die over heel de wereld verspreid zijn en die allemaal zijn of haar eigen leven leven..., om al die mensen tot Hem te trekken.

En die enkele Grieken waar Johannes nu over vertelt, die Grieken die nu Jezus ook eens willen horen, die zijn daar een illustratie van. Na de intocht van Jezus in Jeruzalem op een ezel, verspringt het beeld en zien wij enkele Griekse mensen. Deze Grieken (vers 21) vroegen aan Filippus of zij Jezus mochten zien. De naam 'Filippus' is Grieks, mogelijk dat hij daarom werd aangesproken door die Griekse mensen die Jezus wilden zien. Of misschien kenden zij elkaar zelfs wel. Filippus vertelt het vervolgens aan Andreas dat enkele Griekse mensen Jezus wilden zien en Andreas en Filippus vertellen het vervolgens aan Jezus. Dat klinkt wat omslachtig allemaal, maar zo zal het ook bij Zelensky gaan, denk ik. Als je wordt gezocht, als je op de dodenlijst staat, dan moet je voorzichtig doen met wie je ontmoet en wie je niet wilt ontmoeten. De Farizeeërs hadden de opdracht namelijk gegeven (Johannes 11:57) dat als iemand wist waar Jezus was, het hun te kennen te geven. Jezus werd dus gezocht.

Die Griekse mensen – we weten niet wie ze waren en wat er verder met hen is gebeurd. Hebben zij Jezus eigenlijk wel ontmoet? Johannes vertelt er niets over – die Griekse mensen zijn een illustratie van dat heel de wereld achter Jezus aanloopt, omdat heel de wereld tot Hem getrokken wordt. Jezus zegt daarom over Zichzelf op het moment dat Hij die vraag van die Grieken krijgt (vers 32): En Ik, wanneer Ik van de aarde verhoogd bent – wanneer Ik gekruisigd ben – zal allen naar Mij toe trekken.

Nu, dat is dus een van de belangrijke betekenissen van Pasen, die ik met u wil delen: *God is bezig om via Jezus... via dat kruis mensen naar Zich toe te trekken.* Mensen overal vandaan. Mensen van alle tijden. Mensen uit allerlei levenssituaties. Mensen worden getrokken. Mensen worden stilgezet. Mensen gaan iets

van binnen voelen... een bepaalde aantrekkingskracht, een bepaalde liefde, of misschien is het nog wel vager en onbestemder..., maar het is – zo besef je achteraf - de trekkende liefde van God. Heb je daar ook wel eens iets van gemerkt? Dat kan door een Paaslied zijn, dat je zo raakt. Of de Mattheus Passion. Het gebeurde jaren geleden bij de Passion, die film van Mel Gibson, die in 2004 uitkwam. Het kan zelfs door een lange, ingewikkelde preek. Het kan doordat je erover thuis uit de Bijbel leest. Die trekkende liefde van God. Dat kruis, hoe gruwelijk het ook is, werkt als een magneet. Je kunt er niet los van komen. Misschien begrijp je er wel niets van – daar zullen wij het straks over hebben – maar je komt er tegelijkertijd ook niet van los. Die liefde van God Die zo diep ging... Die genade voor mensen die het zo hebben verprutst en hier op aarde er zo'n zootje van maken... Gods opzoekende liefde in deze kille, koude wereld. Soms kan je daar zo naar hunkeren...Hoop in deze hopeloze wereld. Het trekt, het raakt. Nee: God is je aan het trekken. Merk je dat ook?

Ik vind dat iets heel bemoedigends. Want Johannes durft dit gewoon op te schrijven – hij is er blijkbaar echt van overtuigd dat God aan het trekken is - terwijl hij een paar Bijbelverzen daarna opschrijft dat de menigte toch niet in Jezus geloofde. Terwijl er zoveel ongeloof is te zien, mensen die God de rug lijken toe te keren, gaat Gods trekkende liefde blijkbaar *toch* verder... Nou, dat helpt mij om wat moed te houden, nu vorige week in het nieuws verscheen dat de meerderheid van Nederland niet meer gelooft. 't Is wat? Maar blijkbaar, ondanks al die sombere berichten – die Johannes dus zelf ook al eeuwen geleden heeft geschreven – blijkbaar is God nog steeds tegen de schijn van het tegendeel in mensen tot Zich aan het trekken. Ondanks dat de kerk soms niet meer aan-trek-kelijk is..., ondanks dat mensen alle kanten op worden getrokken..., ondanks dat Pasen zo weinig aandacht lijkt te trekken... is God aan het trekken. Met Zijn aantrekkelijke liefde en genade, die mensen verandert, waar mensen – soms mensen waarvan je het nooit zou hebben verwacht – niet meer van loskomen.

Vertrouwen blijven houden hoor! En ook wat je eigen geloof betreft: is het niet een geweldig mooi iets dat je geloof niet van jouw vasthoudendheid afhangt, maar dat er iemand vanaf de andere kant je trekt en je vasthoudt? God zij dank wel! Dat kan je op sommige momenten wel eens heel hard nodig hebben.

Nu, met dat eerste beeld van Zelensky kwamen wij uit op de trekkende liefde van God. Bij vers 32: 'En Ik, als Ik van de aarde verhoogd en, zal allen naar Mij toetrekken'. Prachtig. Dat gebeurt er dus met Pasen. Maar dan maak ik nu een sprong. Ik wil namelijk nog even terugkomen op iets wat ik zojuist noemde: 'het kan zijn dat je misschien niets van Pasen begrijpt', zo zei ik. Ik bedoel niet dat je niet weet wat Pasen inhoudt. Dat kan de gemiddelde kerkganger vaak wel onder woorden brengen. Maar ik bedoel wat laatst een ouder gemeentelid tegen mij zei. Hij zei: 'Ik begrijp echt niet waarom Pasen nou moest gebeuren. Waarom was dat kruis, die verschrikkelijke dood en al dat lijden nu nodig? Kon God niet zo vergeven?' ... Ik heb sterk het vermoeden dat sommige jongeren en sommige ouderen elkaar zullen herkennen in die vraag, dat je ondanks het verschil in leeftijd en geloofsbeleving

gewoon diezelfde vraag hebt: waarom kon God eigenlijk niet zo vergeven, waarom moest dat kruis, dat bloed en die dood nu zo centraal staan?

Nu voor die vraag gaan wij naar het tweede beeld. Die tarweaar. Jezus vergelijkt Zichzelf – zo vertelt Johannes - met een tarweaar. Jezus zegt (vers 24): 'voorwaar, voorwaar, Ik zeg jullie: als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht'. Nu, het beeld is wel helder, denk ik. Een tarwekorrel moet als een zaadje in de aarde vallen. Als die tarwekorrel gewoon zou blijven liggen, dan ligt hij daar alleen maar en gebeurt er niets. Alleen wanneer een tarwekorrel in de aarde valt en als het ware in de aarde begraven wordt, sterft..., alleen dan kan de tarwekorrel vrucht voortbrengen en heel veel andere tarwekorrels voortbrengen. Alleen door te sterven kan er sprake zijn van nieuwe vruchten, van een grote oogst. Zo moest Jezus sterven om voor een grote oogst te zorgen. Het beeld is wel helder, denk ik. Maar hoe zit dat dan? Waarom kan er *alleen door het sterven van Jezus* sprake zijn van vergeving en van redding en nieuw leven voor allemaal mensen? Waarom niet anders? Wat minder gruwelijk?

Ik zal er twee antwoorden op geven. Ten eerste: dit is de weg die God heeft gekozen om de wereld, om jou en mij te redden. En Gods weg begrijpen wij niet altijd. Nou, dat klinkt misschien een beetje als een flauw antwoord, maar het zet ons wel even op onze plek. Wij mensen denken soms veel te veel dat wij alles kunnen begrijpen. Maar dat kunnen wij niet. Het hele leven is al een mysterie. Deze hele aardbol met alles wat daarop is, het hele universum..., het is allemaal zo groots, zo ondoordringelijk... En God is natuurlijk nog veel groter...! Wij plaatsen ons als mensje soms veel te veel in het centrum, alsof wij alles wel kunnen weten en in de hand hebben..., maar ons denken is zo nietig, zo beperkt. Dat God deze weg heeft gekozen om ons te redden... met al het gruwelijke waar wij van gruwen... laten wij het niet helemaal proberen te begrijpen, maar vooral God aanbidden om de weg die Hij heeft gekozen, de weg die Hij in Jezus is gegaan om ons te redden. ... Waarom deze weg? Waarom is deze weg nodig om ons te vergeven? Nu, omdat God deze weg heeft gekozen.

Maar dan ook nog een ander antwoord op de vraag waarom God niet zomaar zou kunnen vergeven: *God kan eenvoudigweg niet om onze zonden heen*, dat is het probleem. Er moest wel een vreselijke straf op volgen. Waarom? Waarom had God niet gewoon kunnen zeggen: 'Ik zie het in Mijn grote genade door de vingers'? Had dit niet een aantrekkelijker geloof geweest, als het zo zou zijn gegaan? Dan hoefden wij niet steeds stil te staan bij een kruis en met Avondmaal te spreken over bloed. Dan konden wij gewoon aan onze niet-christelijke vrienden vertellen: 'God is zo vol liefde, Hij ziet in Zijn grote genade al onze zonden door de vingers! Is dat niet geweldig? Wil je daar ook niet in geloven?' Dan had je als kerk toch een mooie boodschap voor de mensen?

Maar stel je voor dat God inderdaad had gezegd: 'Zand erover. Klaar! Geen straf. Geen oordeel. Ik ga gewoon weer verder met deze wereld.' Dat zou juist vreselijk zijn geweest. Vreselijk? Ja. Want dan zou God wat hier op aarde gebeurt helemaal niet serieus nemen! Dan zou God ons mensen helemaal niet serieus hebben

genomen. Want blijkbaar deed dan al dat kwaad op de wereld Hem dus weinig? Blijkbaar kon Hij er dan overheen stappen dat er zes miljoen van Zijn uitverkoren volk tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn vermoord. Blijkbaar zou Hij er – menselijk gesproken – dus niet van wakker liggen dat er in Oekraïne vrouwen worden verkracht en vermoordde mensen dagenlang als vuil op straat liggen. Blijkbaar zou God er dan overheen kunnen stappen dat miljoenen Afrikanen in 2022 een hongerdood dreigen te sterven..., dat christenen in Noord Korea worden geëxecuteerd..., dat sommige jonge mensen – zo kon je afgelopen week op tv zien bij het programma ‘Jozanneke en de jeugdzorgtapes’ - in ons land geen toekomst meer hebben en euthanasie aanvragen. Blijkbaar zou God daar dan dus overheen kunnen stappen en vergeven? *Zou je in zo'n God willen geloven? In een God die zegt: 'zand erover, klaar!' Ik niet.*

Maar God stapt er niet over heen. Hij neemt ons volledig serieus. Wij krijgen als mensheid de rekening gepresenteerd van alles wat wij doen op deze wereld. God confronteert ons met de gevolgen van onze zonden, grote en kleine zonden. Er moet daarom recht geschieden op deze wereld! God laat het er niet bij zitten. Er moet recht komen. Recht gezet worden... Maar dat recht..., dat draagt Hij vervolgens Zelf. In Zijn Zoon Jezus, aan het kruis. In die kwetsbare tarwekorrel, die sterft, om leven te brengen. God gaat met ons verder, maar niet om de pijn heen. God doet niet alsof er niets is gebeurd. Gelukkig niet. God gaat met ons verder, niet om de pijn heen – alsof het er niet is - maar door de pijn heen..., door Zelf deze pijn te dragen. Te dragen aan het kruis. Daarom spreken wij zo vol vreugde en verwondering over het kruis en vieren wij deze week het Avondmaal.

En dan een laatste sprong in de preek. Het derde plaatje: de topsporters. Ik zal u vertellen hoe ik daar bij kwam:

Nadat Jezus over Zichzelf sprak als een tarwekorrel die gezaaid moest worden, die moest sterven om zo vruchtbaar te kunnen zijn, spreekt Hij vervolgens Zijn leerlingen aan. En Jezus spreekt dan woorden, die wij vorige week op bijna dezelfde manier ook al hoorden in de morgendienst. Jezus zegt (vers 25): wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en wie zijn leven haat (dat is: wie er afstand van kan doen), zal het behouden tot in het eeuwige leven. Vers 24 en 25 samen: Voorwaar, voorwaar, Ik zag jullie: als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht. Wie zijn leven liefheeft – wie er geen afstand van kan doen – die zal het verliezen. En wie zijn leven haat – wie er wel afstand van kan doen – die zal het behouden tot het eeuwige leven. Die zal eeuwig mogen leven.

‘Jezus volgen’ betekent: jezelf verliezen. Of anders gezegd: De weg van Jezus gaan, dat vraagt opoffering van jezelf. Om voor God vruchten voort te brengen, een vruchtbaar leven leiden tot eer van God..., dat vraagt opoffering. Zoals... in de topsport. Als je geen dingen wilt opgeven, dan zal je niets bereiken, zo geldt in de topsport. Maar ook natuurlijk in de recreatieve sport op zaterdagmorgen op het voetbalveld of bij de korfbal of tafeltennis. Die kleine gezaaide tarwekorrel geeft zichzelf helemaal in de aarde om vruchtbaar te zijn, om vruchten voort te brengen. Een topsporter geeft zich

ook helemaal, dag in, dag uit, om verder te komen. Max Verstappen – ik dacht altijd dat hij alleen goed op het gaspedaal kon drukken – trainde jaren geleden al drie, vier uur per dag, lette op zijn eetpatroon enzovoort om maar te presteren. Een topsporter geeft zich helemaal. Nu, wat geef jij, wat geeft u op om Jezus te volgen? Of moet alles van het geloof zo ingepast worden in je drukke leven, zodat je in ieder geval verder kan gaan met waar je mee bezig was? Alles van de kerk op zondag gepland, zodat je doordeweeks gewoon je volle agenda kunt aanhouden? Dat is een gemene van mij hoor..., maar wat ik wil zeggen: die tarwekorrel kon alleen vruchtbaar, als hij alles van zichzelf gaf. Alleen dan kwam er groei en bloei. Nu, dat alles van zichzelf geven, dat heeft Jezus gedaan voor ons en wij hoeven gelukkig niet alles te doen wat Jezus voor ons heeft gedaan. Dat kunnen wij niet Maar Jezus houdt dat beeld van die tarwekorrel ook ons voor: wat geef jij op van je leven voor Gods Koninkrijk? Of moet God en het hele geloof maar op een of andere manier ingepast worden in je eigen manier van leven? ‘Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen’, zo zegt Jezus. Maar wie er afstand van kan doen, die zal het behouden, voor eeuwig.

Geloven is topsport. Dat vraagt wekelijkse oefening. Niet alleen in het weekend trouwens. Geloven is topsport. Het vraagt offers. Echt jezelf opofferen. Maar het brengt ook zoveel. Eeuwig leven, leven uit de genade en liefde van God.

Verwacht ondanks je inzet geen topprestaties van jezelf. Daar gaat het niet om. Het gaat allereerst om die trekkende, aantrekkende liefde van God... en het beantwoorden van deze liefde van God door jezelf te geven.

Zie onze God, de Koning Knecht, Hij heeft Zijn leven afgelegd.

Zijn voorbeeld roept om te dienen, iedere dag..., gedragen door Zijn liefde en kracht.